Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 11 грудня 2002 року

№ 234 (2985)

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Щоб була правда на землі

Ранкове і денне засідання 10 грудня

Саме такими шевченковими словами нагадав про цей день — День прав людини — Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, відкриваючи сесійне засідання. 54 роки тому Генеральна Асамблея ООН проголосила Декларацію прав людини. У цій царині, за словами керівника парламенту, у нас зроблено ще не все. Хоча і маємо записаний у Конституції намір побудови правової, соціально орієнтованої держави, приєдналися до Європейської конвенції з прав людини. Маємо інституцію, яка чинна більш як у ста країнах світу, —Уповноваженого ВР з прав людини. Нині, за словами В. Литвина, треба визначатися з прорахунками і недоліками в дотриманні прав людини і свобод в Україні і наповнювати на практиці передові світові норми реальним змістом.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЗУСТРІЧІ

Японський інтерес до «Європейського вибору»

Керівник депутатської групи «Європейський вибір» народний депутат Володимир Пехота зустрівся із секретарем Посольства Японії в Україні паном Кобаясі Юкі. Бесіда відбулася за ініціативою японської сторони. Володимир Пехота розповів про депутатську групу, стратегічні напрями її роботи, участь у законотворчому процесі та формуванні нового уряду. Зокрема, він зазначив, що група, як і фракція «Регіони України», представляє інтереси Партії регіонів України в парламенті. І подальша її діяльність визначатиметься, виходячи з тих завдань, які сьогодні ставить перед собою партія. А це — підготовка до наступних президентських виборів, сприяння розвитку регіонів через прийняття збалансованого бюджету та відповідних законів, розробка та реалізація програми економічного розвитку країни тощо.

(Закінчення на 2-й стор.).

Ми ще далекі від реального втілення

Учора з нагоди Міжнародного дня прав людини відбулася зустріч українського омбудсмана Ніни Карпачової з послами країн — учасниць ОБСЄ та членів ЄС.

На думку Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, сьогодні ми ще далекі від реального втілення принципів Загальної декларації прав людини. Чимало наших співгромадян не має роботи, належного забезпечення матеріальних і духовних потреб, доступу до правдивої інформації.

(Закінчення на 2-й стор.).

ФОТОФАКТ

Вихованці столичного дошкільного закладу «Лісова казка» наряджають новорічну ялинку прикрасами, виготовленими власноруч.

На знімку: вихователька середньої групи Оксана Баранська з дітлахами.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

БУЛО Б КОМУ СЛУХАТИ

Сьогодні у Верховній Раді — парламентські слухання, присвячені проблемам розвитку культури в Україні. Запрошено понад 400 осіб — діячі культури і мистецтва, місцевої та центральної влади. Намір — прийняти Концепцію розвитку культури до 2010 року, створити Громадську раду при Комітеті ВР з питань культури та духовності. Ще в липні цього року у Верховній Раді проведено «круглий стіл», де обговорено аналітичний звіт про стан нашої культурної галузі останнього десятиліття. Ось кілька пунктів того звіту.

Світові тенденції. 1998 року на Міжурядовій конференції в Стокгольмі 140 країн (і Україна) домовилися: «Культурна політика має стати головним елементом соціальної та економічної політики». Цивілізований світ визнає культуру невід'ємною і однією з визначальних часток суспільного капіталу. Навіть сучасна економічна теорія розглядає економічні показники в прив'язці до соціальних і культурних наслідків економічних реформ. Європейські країни створюють ефективну модель культурного розвитку та відповідне законодавство. Культурна співпраця визнана стрижнем діяльності ЄС. На основі поточних аналітичних даних реалізуються програми культурного розвитку в межах окремих країн чи спільних проектів, що фінансуються європейськими фондами. На жаль, Україна досі — поза цією орбітою.

(Закінчення на 4-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У НОМЕР

Радилися президенти академій наук

Учора в Києві завершилося дводенне засідання Ради президентів національних академій наук країн—членів організації Чорноморського економічного співробітництва. До речі, утворено цю раду у квітні 2002 року на конференції представників академій в Афінах (Греція). До ради входять президенти АН Азербайджану, Албанії, Вірменії, Болгарії, Грузії, Молдови, Румунії, України, Туреччини та Афінської академії.

Учасники засідання обговорили проблеми соціально-економічної та політичної безпеки своїх країн, об'єднання зусиль з метою розроблення та використання новітніх досягнень науки, техніки і технологій у пріоритетних галузях економічного співробітництва для забезпечення сталого розвитку цих причорноморських держав. Було розглянуто також організаційні засади роботи ради: проекти статуту та положення про неї, питання матеріально-технічного й інформаційного забезпечення її діяльності.

Ораза-Байрам з новосіллями

Ключі від нових квартир у селищі Октябрське Красногвардійського району отримали 24 кримськотатарські сім'ї. Новий будинок здали до мусульманського свята Ораза-Байрам, покликаного нести людям примирення, братерство та любов. Це вже шістнадцятий будинок, зведений за програмою облаштування депортованих. Ще 600 репатріантів відзначатимуть новосілля на Новий рік. Нині власного даху над головою чекають майже чотири тисячі кримськотатарських сімей, **повідомляє із Сімферополя наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Холод забирає життя

Різке похолодання у східних областях України (до 20 градусів і нижче) над деякими з харків'ян зле пожартував. Лише за добу до лікарень з різними ступенями обмороження доставлено сім осіб. Серед них є люди без певного місця проживання і такі, хто на момент надходження перебував у сильному алкогольному сп'янінні. Вік потерпілих також різний — від 27 до 70 років. Утім, лікарі швидкої і невідкладної допомоги особливо не стривожені — така статистика для подібних морозів цілком звична. До того ж попередні теплі зими, мабуть, дещо притупили інстинкт самозбереження. Точної кількості доставлених з обмороженнями за минулий тиждень медики поки що не називають. Можна лише припустити, що лік іде на десятки, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Десятиградусний мороз дав цілком очікуваний результат і в Севастополі. Минулих вихідних 11 осіб — усі без певного місця проживання — через переохолодження потрапили на лікарняні ліжка. Четверо померли. Це нагадало місцевій владі про необхідність створення в місті притулку або нічліжки для бомжів, **передає «Форум».**

■ *Бідність і голод породжують святотатство.* Дійшло воно і до Шевченківського національного заповідника у Каневі. 23-річний безробітний пробрався вночі на Чернечу гору і викрав дві секції дюралюмінієвих поручнів, що ведуть до могили Тараса Шевченка.

На щастя, зловмисника затримала державна служба охорони, котра цілодобово патрулює територію заповідника, **повідомляє з Черкас наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ *Тисячу гривень від Вінницької міської ради отримає той, хто допоможе спіймати викрадачів електричних дротів.* Протягом листопада—грудня, як сказав заступник міського голови Анатолій Ворона, у місті їх викрадено більш як 45 кілометрів. Під загрозою опинилася система електропостачання.

За даними правоохоронців, у місті діє злочинна група, яка використовує спеціальний автомобіль, обладнаний підйомним пристроєм. Тож чорну справу зловмисники, які ще й маскуються під енергетиків, роблять за лічені хвилини. Для їх затримання у міському Управлінні МВС уже створено п'ять мобільних груп. Злодіям загрожує до п'яти років позбавлення волі, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Відновили роботу всі шахти холдинга «Павлоградвугілля»

Краще поганий, ніж ніякий

Голова Верховної Ради Володимир Литвин сподівається, що закон про Державний бюджет на 2003 рік буде прийнято до нового року. Про це він заявив в інтерв'ю журналістам після погоджувальної ради голів парламентських комітетів, лідерів депутатських фракцій і груп. За його словами, «краще поганий бюджет, ніж ніякого».

Учора у Верховній Раді відбулася нарада за участю глави парламенту, лідерів депутатських фракцій і груп, голів бюджетного та фінансового комітетів ВР та представників уряду. Володимир Литвин відзначив, що парламенту насамперед треба прийняти закони, що сприятимуть збільшенню доходної частини бюджету, і сам бюджет. А суто політичне питання — перерозподіл парламентських комітетів, на його погляд, це вже третя справа. Водночас глава парламенту припустив, що голосування за переобрання голів парламентських комітетів та їх заступників таки може відбутися цього тижня. «У розкладі засідань це питання не передбачено, — сказав він. — Але життя також непередбачуване».

Коментуючи підписану минулої суботи політичну угоду між Кабінетом Міністрів і Верховною Радою про співробітництво та солідарну відповідальність, Володимир Литвин наголосив, що це — політичний документ. Адже Конституція не перебачає ані процедуру призначення міністрів депутатськими фракціями, ані відкликання, якщо ці міністри працюватимуть погано. А потребу в підписанні такої угоди глава парламенту пояснив так: «Не можна змагатися в любові, хто більше любить український народ — чи то уряд, чи то парламент. Сьогодні треба вживати заходів, які не популярні, але які будуть корисні завтра, з тим, щоб не заганяти хворобу вглиб. Треба виходити з реалій, які мають бути зорієнтовані на економічне зростання української держави». Задекларована в угоді взаємна відповідальність, зазначив В. Литвин, має реалізовуватися насамперед через прийняття важливих і давно очікуваних законодавчих актів — економічних, соціальних, з пенсійної і політичної реформи, податкового кодексу.

Голова Верховної Ради також повідомив, що Президент України Леонід Кучма повторно направив до парламенту подання про звільнення з посади Голови Національного банку України Володимира Стельмаха і надання парламентом згоди на призначення Головою НБУ Сергія Тігіпка. Це питання поки що не вкючено до порядку денного сесії на цей тиждень, але за Регламентом кадрові питання можуть бути проголосовані без їх попереднього обговорення на погоджувальній раді.

Юліана ШЕВЧУК.

Щоб була правда на землі

Парламентська хроніка
Ранкове і денне засідання 10 грудня

(Початок на 1-й стор.).

До речі, своїм конституційним правом скористалися народні депутати Володимир Макеєнко, Олександр Римарук, Олександр Стоян, Ігор Насалик та Василь Бартків, які оголосили про вихід з фракції «Наша Україна» (перші два ввійшли до «Регіонів України»).

Парламент у рамках дня уряду заслухав інформацію Кабінету Міністрів на досить непросту тему: про діяльність уряду щодо розробки державної стратегії відродження і підтримки власного виробництва та розвитку високих наукоємних, конкурентоспроможних технологій як найважливішої умови зростання добробуту населення та досягнення Україною статусу розвиненої країни.

Доповідь Міністра промисловості Анатолія М'ялиці парламентаріями сприймалася важко. Як зауважувало багато з них, міністр обійшовся загальними постулатами і фразами. Володимир Черняк сказав, що від «свіжого» міністра не вдалося почути свіжих думок. Хоча А. М'ялиця і доповідав про державну стратегію відродження й підтримки власного виробництва, шляхи розвитку наукоємних технологій, наголошував на збереженні науково-технічного потенціалу в промисловості, розгалуженої мережі НДІ тощо. За його словами, слід змінювати всю систему управління промисловості, створювати систему наукового забезпечення промисловості на державному і міністерському рівнях за рахунок створення національного наукового центру, а на галузевих і регіональних рівнях — відповідних державних центрів. У численних запитаннях та гарячих виступах парламентарії запитували в міністра та й у всього уряду, як він збирається розвивати літако- і суднобудування без закладення на це бюджетних коштів. Не отримали депутати чіткого уявлення про шляхи залучення приватного капіталу для розвитку наукоємних технологій, не почули чіткої програми утримання висококваліфікованих фахівців від переманювання за кордон або «з'їдання» блошиними ринками. Чимало запитань парламентаріїв стосувалося діяльності технопарків, можливостей створення українського банку реконструкції і розвитку, переходу до інноваційно-інвестиційного відтворення, якщо Україна, за даними депутатів, посідає 133-є місце в світі за інвестиційним кліматом тощо.

Звідси і пропозиції до постанови, запропонованої профільним парламентським Комітетом з питань промислової політики і підприємництва. В документі вказується на скорочення більш як у сто разів обсягів виробництва в електронній галузі, втричі — в автомобіле- та машинобудуванні, у півтора — в приладобудівній і електроннотехнічній галузях. Падіння виробництва в електронній промисловості становило порівняно з 1991 роком 95 відсотків. Занепад цієї промисловості, як вказано в проекті, може призвести до економічної залежності наукоємних галузей промисловості від інших держав та іноземних фірм, а це — загроза національній безпеці України. Тому автори проекту пропонують визнати діяльність Кабінету Міністрів з розробки державної стратегії відродження і підтримки власного виробництва та розвитку високих технологій недостатньою і запропонували цілу низку конкретних заходів.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Аграрна доктрина на дев'ять років

Парламентський комітет з питань аграрної політики і земельних відносин пропонує визначити науково обгрунтовані напрями розвитку всіх галузей аграрного сектора в доктрині аграрної політики на 2003—2012 роки. Про це повідомив на прес-конференції голова комітету Іван Томич.

За його словами, документ має визначити нові механізми розвитку АПК, спрямовані на формування сталої цінової, фінансово-кредитної, податкової політики і страхування в сільському господарстві.

Народний депутат повідомив, що в базовому для доктрини законопроекті про стабільний розвиток сільського господарства передбачено запровадження мінімальної та максимальної ціни на зерно, зернобобові, цукрові буряки і цукор, м'ясо, молоко, насіння олійних культур, соняшникову олію, а також відшкодування затрат сільгоспвиробників за користування кредитами у розмірі 8—10 відсотків річних. Крім того, у документі замість фіксованого сільгоспподатку запроваджено єдиний земельний податок, **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».**

Нема чого на рейтинг кивати

Учасники «круглого столу» «Інвестиційний рейтинг регіонів України — інструмент для державної політики» перед дискусією могли поцікавитися свіжими оцінками Всесвітнього економічного форуму. З них виходило, що на найближчі п`ять—вісім років конкурентоспроможність нашої економіки поступається 76 країнам.

Але організатори зустрічі (Комітет ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій) порадили не дуже довіряти заморським рейтингам. Бо розрахунки спираються не на реальні результати, а на системні реформи в економіках країн, тож суб'єктивності тут достатньо. В цьому мало б переконати й обговорення нашого власного рейтингу, підготовленого недержавним аналітичним центром «Інститут реформ» спільно з народними депутатами зазначеного комітету. Але обернулося інакше. З доповіді керівника проекту Маркіяна Дацишина випливало, що боротьбу за інвестиційні ресурси Україна програла і пострадянським, і азіатським країнам. Якщо на кожного монгола припадає 285 доларів інвестицій, то за 102 долари інвестицій для кожного українця ще треба довго боротися.

Утім, на кожного киянина припадає по 625 доларів. А от на мешканця Буковини або Хмельниччини — по 14. Приріст прямих іноземних інвестицій в Києві за дев'ять місяців цього року сягнув 180 мільйонів доларів, а на Черкащині інвестиції вже чотири роки падають. Приріст інвестицій за 20 мільйонів доларів спостерігався, крім столиці, лише в Одеській, Львівській, Запорізькій, Дніпропетровській, Донецькій областях і в Криму.

Не менш цікавий і так званий динамічний рейтинг, що відтворює динаміку змін, які відбувалися за певний час в економіці регіону. Він свідчить про цьогорічне зростання навіть в інвестиційно малопривабливих областях, як-от Херсонська або Миколаївська. Лідерство у цьому рейтингу Одеської області зумовлене передусім зростанням експорту та капітального будівництва.

Серед головних перешкод на шляху зовнішніх інвестицій, як зазначали автори рейтингу і учасники «круглого столу», — недосконалість законодавства і політична нестабільність, зумовлена частими змінами урядів. Негативне інформаційне середовище за кордоном стримує прихід в Україну серйозного інвестора. Уряд змушений приваблювати його високою доходністю боргових зобов'язань (згадайте останнє розміщення євробондів) або гарантіями надприбутків в окремих галузях. Президент інвесткомпанії «Кінто» Сергій Оксанич закликав не дивуватися низьким інвестиційним рейтингам, бо ж зрозуміло, що останнім часом йшла гра на зниження вартості активів українських підприємств. Йому ніхто не заперечив.

Сергій ВЛАД.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Ю. Кравченка Головою Державної податкової адміністрації України

Призначити КРАВЧЕНКА Юрія Федоровича Головою Державної податкової адміністрації України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
6 грудня 2002 року.
№ 1138/2002.

Про бюджет з оптимізмом

Парламент має всі підстави у четвер, 12 грудня, затвердити погоджений держбюджет на 2003 рік. Про це заявив в інтерв'ю журналістам голова бюджетного комітету Верховної Ради Петро Порошенко. На його думку, після того, як парламент ухвалить усі законопроекти про поліпшення адміністрування податків, спрямовані на збільшення прибуткової частини держбюджету, можна буде ухвалити держбюджет-2003 у цілому.

П. Порошенко також зазначив, що протягом минулого тижня робоча група активно попрацювала і було досягнуто взаєморозуміння в питаннях про наповнення прибуткової частини держбюджету. «Якщо позиція відкладання розгляду бюджету буде політичною, то є великий ризик входження країни в 2003 рік без бюджету», — сказав депутат.

Японський інтерес до «Європейського вибору»

(Початок на 1-й стор.).

Сторони також торкнулися питань подальшого розвитку відносин України та Японії. Маючи певний досвід роботи з японськими бізнесменами, В. Пехота вважає, що вони занадто обережні в інвестуванні коштів і технологій в нашу економіку і поки що переважно обмежуються розвитком торговельних відносин. Певною мірою це спричинює недосконалість українського законодавства у сфері інвестицій та податків. Депутати групи «Європейський вибір», зазначив її лідер, це добре розуміють і докладатимуть зусиль для прийняття таких законів, які стимулювали б інвесторів, розвиток малого й середнього бізнесу, сприяли впровадженню в економіку України високотехнологічних виробництв.

Прес-служба депутатської групи «Європейський вибір».

«Якби я був парламентарієм»

Таку тему для твору запропонував школярам народний депутат 201-го округу (Черкаська область) **Нестор ШУФРИЧ**.

Помічники-консультанти парламентарія оцінюватимуть творчість шести-, семикласників, найкращі з яких отримають цінні подарунки й відвідають Верховну Раду.

Для всіх учасників інтелектуальних змагань у виборчому окрузі народного обрання відбудеться депутатська новорічна ялинка. З сюрпризами, конкурсами і призами.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Горять і школи

Приміщення загальноосвітньої семирічної школи I—II ступеня акредитації в селі Омелянів Козелецького району зайнялося вночі. І хоча пожежники з райцентру на виклик прибули оперативно, зарадити лиху не вдалося. Горіла прибудована веранда, і поривами вітру вогонь перекинуло на дах освітнього закладу. Вогнеборці збили полум'я, однак знищено 200 кв. метрів даху. Збитки становлять майже десять тисяч гривень. Нині 45 учнів тимчасово навчаються в одному з допоміжних корпусів. Проводиться розслідування інциденту. Серед версій — підпал.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото центру протипожежної пропаганди відділу пожежної безпеки УМВС України в Чернігівській області.

У Миколаєві корабели ВАТ «Дамен Шипярдс Океан» спустили на воду 160-метровий контейнеровоз, побудований на замовлення голландської фірми. Вантажопідйомність судна більш як 20 тисяч тонн, а максимальна швидкість — до 23 вузлів.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Ми ще далекі від реального втілення

(Початок на 1-й стор.).

За словами Ніни Карпачової, більш як половина всіх звернень, що надходять на її адресу, стосується порушення громадянських прав, 20 відсотків — у яких скаржаться на порушення соціальних прав, 15 — економічних, 10 відсотків — особистих прав. Порівняно з минулим роком збільшилася кількість скарг на порушення права на судовий захист.

З часу створення цього інституту до уповноваженого звернулося понад 250 тисяч осіб, і багатьом вдалося допомогти. Сотні несправедливо затриманих, заарештованих і засуджених громадян України звільнено зі слідчих ізоляторів, ізоляторів тимчасового утримання та місць позбавлення волі. Серед них — наші колеги — журналісти Дмитро Шурхал, Олег Ляшко, Володимир Лутьєв.

Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності з глибоким сумом сприйняв звістку про передчасну смерть

Юрія Йосиповича БОГАТИКОВА

і висловлює найщиріші співчуття його рідним і близьким.

Довголітня трудова діяльність Юрія Йосиповича, самовіддана праця на теренах культури були спрямовані на благо Вітчизни. Він був шанований і знаний своїми людськими якостями, високими знаннями й розумінням глибин людської душі. Його образ назавжди залишиться в наших серцях і слугуватиме взірцем самовідданого служіння Україні.

Із щирим співчуттям,
члени Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності
Л. ТАНЮК, П. МОВЧАН, М. ПОПЛАВСЬКИЙ, М. ЖУЛИНСЬКИЙ, В. ЗАКЛУННА, Я. КЕНДЗЬОР, В. НАКОНЕЧНИЙ, М. КОСІВ, С. ПХИДЕНКО, П. ЮЩЕНКО.

До гурту, кобзарі!..

На Вінниччині пройшло свято кобзарського мистецтва «Струни вічності».

Звучали струни бандур у селі Вороновиця в день народження талановитого кобзаря Володимира Перепелюка — третину із прожитих 90 років він співав і грав у хорі імені Верьовки. Започаткували свято два роки тому, коли назавжди замовкла кобза Перепелюка: грав і співав дід не те, що до останніх днів — до останнього подиху.

За ініціативою добре знаних бандуристів Надії Павлової, Алли Тимошенко та директора обласного будинку народної творчості Тетяни Цвігун в області створено осередок Національної спілки кобзарів і лірників. А першим кроком нового об'єднання стало заснування обласної капели бандуристів.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ФОТОПОГЛЯД

Місто Вінниця. Фото Олександра КЛИМЕНКА.

СИТУАЦІЯ

Тоді все змішається...

У Покровському районі на Дніпропетровщині замерзає селище Просяна. Там мешкають більш як шість тисяч осіб. Дві третини з них — у дво-, триповерхових будинках, де сьогодні немає ні опалення, ні води. Просянці уже не сумніваються, що отой анекдот, в якому питається, скільки тієї зими, — про них. Можна було б кепкувати, якби не морози.

Нині просянці навіть у помешканнях не знімають теплого одягу. Себе гріють пластиковими пляшками, заповненими гарячою водою, а кімнати — розжареними чавунними «болванками». Одна бабуся зізналася: стару важку праску, якою користувалися в допотопні часи, у Просяній і на самогон не виміняєш. Дефіцит! А воду мешканці беруть з кількох колодязів, що збереглися в селищі. Хоча вони давно замулені та й водиться там усяка всячина, пацюки, наприклад.

Таке відбувається в колись чи не найкращому на Дніпропетровщині робітничому селищі, де діяв потужний комбінат каолінових глин. Місцева влада все звертає на заборгованість просянців з оплати комунальних послуг...

Однак страждають малозабезпечені багатодітні сім'ї та пенсіонери, чимало з яких якраз платять справно. Облаштувати автономне опалення у своїй квартирі не всім по кишені.

А ще у Покровському та Просяній, зазвичай перед виборами, розповідають таке: шістнадцятикілометровий водогін, яким у селище подається вода, своє давно відслужив і потребує заміни. Тож не один рік претенденти на посади в органах місцевої влади обіцяють неодмінно його реставрувати. Та потрапивши в теплі кабінети — забувають. А нині котли теплоенергопідприємства комбінату комунальних послуг і опалювальні мережі заповнювати нема чим — немає води. Та ситуація ще трагічніша, ніж думають самі просянці. Фахівці попереджають: водопровідні системи в самому селищі можуть не витримати належного тиску. Тоді все змішається — і питна вода, і каналізаційні стоки.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ФОТОФАКТ

У Палаці мистецтв «Український дім» триває виставка полтавського клубу «Квітень» «Обери життя і мистецтво». Відвідувачі можуть побачити картини, які несуть у собі частку почуттів ВІЛ-інфікованих людей.

Фото Олега КОВАЛЯ.

ІМЕНА

Родинна... виставка

У художній галереї «Ужгород» відкрито виставку робіт мистецького подружжя Богдана Коржа та Людмили Корж-Радько. Обоє вони — члени Національної Спілки художників України, лауреати обласної премії в галузі образотворчого мистецтва імені Йосипа Бокшая —Адальберта Ерделі, обоє навчалися у Львівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва, мали персональні виставки в Україні й за кордоном.

Нинішня експозиція приурочена до 50-річчя пана Богдана. Талановитий скульптор відомий на теренах інших держав як автор відкритого торік в угорському місті Тігань (Балатон) пам'ятника королю Андрашу I та його дружині київській княжні Анастасії — дочці Ярослава Мудрого. Меморіальні дошки до 100-річчя переселення русинів, українців у Хорватію та 80-річчя української «Просвіти» в цій державі, письменниці Лесі Українки в Александрійській бібліотеці в Єгипті — теж роботи ужгородського митця. Працює скульптор у різних жанрах: портретному, медальєрному, малої садово-паркової та монументальної пластики.

Людмила — викладач Ужгородського коледжу мистецтв ім. А. Ерделі. Її стихія — графіка та живопис. Прикметно, що саме вона представляла жінок краю в сучасному закарпатському мистецтві на виставці у місті Требішові (Словаччина). Нинішнього року Людмила ознайомила зі своїми роботами поціновувачів графіки в Будапешті та Москві. І ще одна деталь з біографії талановитого подружжя. Богдан народився в Чехії, Людмила — з Мурманської області. А натхнення подружжю дарує закарпатська земля.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Друге народження «білого слона»

УНІКАЛЬНІ МІСЦЯ

Астрономо-метеорологічну обсерваторію на Прикарпатті потрібно відновити. Пропозицію місцевої влади винести це питання на рівень міжурядових переговорів України і Польщі підтримала адміністрація Президента.

Обсерваторія збудована на вершині гори Піп Іван на висоті 2022 метри над рівнем моря. Наприкінці 30-х років минулого століття цей проект обійшовся полякам у майже мільйон злотих. Тоді на гору було завезено 800 тонн будматеріалів та понад 30 ящиків з обладнанням. Це місце у народі нарекли «білим слоном», маючи на увазі його дорогоцінність. За своїм призначенням споруда пропрацювала лише два роки. 1939 року поляки виїхали з обсерваторії. Деякий час там працювали радянські метеорологи, а після них угорські війська облаштували спостережний пункт та шпигунську школу. Вчені більше туди не повернулися.

Про відбудову цієї споруди на Прикарпатті заговорили п'ять років тому. Відновлення станції дасть змогу українським та польським науковцям вести спільні метеорологічні, астрономічні, геодезичні та інші дослідження. Окрім цього, залишки споруди обсерваторії планововано використовувати і як комплекс відпочинку. За оцінками прикарпатських архітекторів, відновлення обійдеться не менш як у півмільйона доларів.

Наталія АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківськ.

Зі столичного дна — на «101-й кілометр»

ТЕНДЕНЦІЇ

Коли пожежні приїхали за викликом, вже не було що гасити. На згарищі знайшли лише рештки двох тіл — житло стало для господарів крематорієм. Будинок був розміщений у лісі, за два кілометри від невеликого села Діброва Коростенського району, тож, хоч зайнявся уночі, вогонь помітили лише вранці. Тепер навіть важко встановити, що спричинило трагедію. Відомо одне: напередодні господарів бачили п'яними. Серед версій: недопалок, свічка або гасова лампа (електроосвітлення тут не було).

Як стверджує сільський голова, справжні хазяї навряд чи поселилися б у такому непристосованому для життя будинку. А Потокіни сюди переїхали ще три роки тому. До того батько-пенсіонер та його 34-річний син мали трикімнатну квартиру в центрі Києва. Через оковиту стали злидарями. Коли померла мати молодшого Потокіна — геть пустилися берега. Помешкання в столиці продали «брокерам», а ті оформили їм документи на проживання в Діброві. Чоловіки перебивалися випадковими підробітками в місцевих жителів — за їжу, одяг і, звичайно, могорич.

Про все це можна було б і не розповідати так детально, якби не одна обставина. Райцентр Брусилів житомирські журналісти вже прозвали саркастично «київським 101-м кілометром». Це містечко після аварії на ЧАЕС розбудовували для переселенців. Однак багато хто продавав житло, щоб повернутися в «зону». Цим скористалися «підприємливі» кияни: скуповуючи помешкання в представників столичного дна, переселяли їх сюди. Перші запримітили таку тенденцію саме пожежні, коли з'ясовували причини загорянь. Але так званий 101-й кілометр охопив не тільки Брусилів. Саме тому дехто проти оприлюднення боржників за житлово-комунальні послуги: це полегшує пошук жертв — кандидатів для переселення на «101-й кілометр».

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

ПРОБЛЕМА

«Залізне» сусідство

Переїзд, може, й «малодіяльний», але без нього в місті — зовсім погано

У сусідстві головне ... ні, не дружба. То надто делікатна і складна матерія — майже ідеал. Все значно простіше: не роби шкоди — зробиш добро. Слідкуй за стежкою на межі городів, щоб твоя худобина не потолочила чужі буряки. Оце, власне, і є принцип добросусідства.

Снігурівка, райцентр на Миколаївщині, і Одеська залізниця — сусіди. Може, навіть більше: залізнична «худоба» вже десятки років ходить не межовою доріжкою, а просто через місто. Який зиск від того снігурівцям — то інша розмова, а стосовно «не нашкодь»... До редакції «Голосу України» зателефонував міський голова Олександр Ларченко:

— Залізниця піднесла нам такий сюрприз, від якого місто вже рік лихоманить. Важкий транспорт прямує центральними вулицями, хоча до цього рухався об'їзним шляхом, людям, щоб потрапити на центральний ринок, доводиться робити двокілометровий гак, так само —дітям до школи. І щоразу чути пояснення: на все це не було згоди міськради — органу місцевого самоуправління. Снігурівська «лихоманка» почалася з двох речей —географічної назви і юридичного нігілізму. Що таке «переїзд 346 км перегону Івано-Кепіне—Снігурівка»? Без спеціального пояснення — щось середнє між селом та містом, десь там, у степу. Насправді розташований він (точніше, був розташований) у самій Снігурівці і регулював інтереси залізниці й автотранспорту, який широким потоком прямує на Миколаїв, Херсон, Кривий Ріг. Ще рік тому потік цей об'їжджав центр міста, нині він розбиває асфальт головних вулиць.

Одного не дуже чудового дня надумала адміністрація Одеської залізниці ліквідувати той «Івано-Кепінський» переїзд. Але який міський голова на це погодиться? Врахувавши такий нюанс, залізничники вирішили не «тривожити» міськраду, а звернулися вище — до тодішнього заступника голови облдержадміністрації Віктора Титаренка, в обласну Державтоінспекцію, інші установи, з висоти яких «Івано-Кепіне» (та ще й 346 км), справді, має вигляд малоцінного польового об'єкта. І одержали дозвіл. А тепер — можете скаржитись. Є на що. Факт закриття переїзду швидко відчули майже в кожному мікрорайоні міста. Замість того, щоб дістатися до гаражів околицею, автолюбителі змушені їхати через усю Снігурівку. Мешканці районів, де йде інтенсивне будівництво, відрізані від сміттєзвалища, тому висипають відходи просто перед залізничною колією. Що вже казати про важкий транзитний автотранспорт — КамАЗи, вони зазвичай везуть центральними вулицями не вату. І фермери тягають сівалки головними магістралями не від бажання дошкулити землякам.

Дістається й снігурівцям-пішоходам. Від мікрорайону птахофабрики до центрального ринку — зовсім недалеко, метрів двісті, а людям доводиться ходити двокілометровим півколом. Два плюс два — це чотири км. Керівництво залізниці обіцяло влаштувати пішохідну доріжку ще до 1 червня, але й нині інваліди змушені їздити на візках проїжджою частиною...

Факти можна нанизувати, але, крім чинника зручності, є ще один — фінансовий.

— Цього року на ремонт вибоїн з міського бюджету витрачено 64 тисячі гривень, а торік — 25 тисяч. Один квадратний метр — це 45 гривень. А гроші є де діти — у райцентрі чимало вулиць без твердого покриття, — каже міський голова Олександр Ларченко. — І, що найгірше, куди не звертаємося — все в порядку! Формально...

Формально — залізничники на своєму залізному коні. На лист міського голови перший заступник начальника Одеської залізниці О. Вельченко 25 квітня 2002 р. відповів: «Вказаний Вами залізничний переїзд було закрито за наказом начальника Одеської залізниці № 630 від 30.11.01 р. як малодіяльний, що не забезпечує безпеку руху поїздів та автотранспорту (на переїзді відсутні освітлення та пристрої автоматики)... Так, у 2001 році через порушення водіями транспортних засобів правил проїзду... скоєно 37 наїздів поїздів на автотранспорт, в аваріях загинуло 6, поранено 23 особи. У зв'язку з ростом випадків ДТП на переїздах і з метою покращення безпеки руху проводиться робота із закриття малодіяльних переїздів, на яких не дотримується безпека руху».

У скороченому варіанті продублював цю відповідь начальник Головного управління колійного господарства «Укрзалізниці» М. Костюк. Резюме: відновлення переїзду 346 км перегону Івано-Кепіне—Снігурівка вважати недоцільним.

Слабкість «залізничної» логіки не менш очевидна, ніж її категоричність. Річ у тім, що безпеку руху на переїздах має забезпечувати насамперед залізниця, в даному разі — Одеська. Всі ті 50-метрові зони відчуження, пристрої освітлення та автоматики — компетенція саме цього відомства. Але скільки таких «малодіяльних» об'єктів розкидано усюди, мороки з ними... Нехай уже міські голови болять, самоврядуються. А наш паровоз — вперед лети. Що менше всіляких шлагбаумів — то краще... І швидше.

Анатолій РОМАНЮК.

Миколаївська область.

Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

ПОЛІТИКА

Вибори, які вибираємо,–2

МОНІТОРИНГ

Наші власні кореспонденти продовжують досліджувати думку читачів про майбутню виборчу систему. Цього разу опитування пройшло ще в чотирьох регіонах нашої держави — в Автономній Республіці Крим, Сумській, Хмельницькій і Черкаській областях.

Нагадаємо, громадянам пропонувалося відповісти на таке запитання:

Як ви хочете обирати народних депутатів: за партійними списками;

за мажоритарним принципом;

за змішаною системою;

не знаю.

Варто, напевне, одразу зазначити, що цього разу думки респондентів розділилися майже порівну. І хоча у відповідях знову домінувала мажоритарна система, все-таки в цих регіонах її прихильників виявилося значно менше, аніж під час попереднього опитування. Адже на її підтримку цього разу висловилося менш як третина — 31 відсоток опитуваних.

Більш як четверта частина жителів цих регіонів висловлює думку про перехід до виборів за пропорційною системою — на її підтримку висловилися 26,6 відсотка респондентів.

А кожен п'ятий опитуваний вважає за доцільне зберегти наявну виборчу систему. Таких — 21,5 відсотка. Майже стільки ж наших читачів не визначилися у своїх політичних, чи, точніше, законодавчих, уподобаннях стосовно виборчої системи.

Зрозуміло, є і регіональні розбіжності. Скажімо, прихильників виборів за партійними списками найбільше проживає в Сумській області — на її підтримку висловилися 46,4 відсотка читачів нашої газети, найменше — у Хмельницькій, де пропорційну систему виборів підтримав лише кожен десятий опитуваний.

Цікава статистика на Черкащині. Там близько третини опитаних жителів області віддають перевагу виборам за партійними списками і водночас — чи не найбільше серед усіх решти регіонів — двом третинам байдуже, яка виборча модель діятиме в Україні.

В Автономній Республіці Крим проживає найбільше прихильників мажоритарної виборчої системи — майже 65 відсотків. Щоправда, там і триває чи не найгостріша дискусія про вибори в місцеву Верховну Раду. Особливо багато кримчани сперечаються про доцільність запровадження квот національним меншинам, зокрема кримським татарам. Як **повідомляє наш власний кореспондент Віктор Хоменко**, наше запитання нікого не залишило байдужим. І спроектувалося насамперед на місцеві вибори, зумовило навіть дискусію під час проведення опитування. Однак ми на цьому не будемо загострювати увагу, оскільки передовсім нас цікавить громадська думка про загальнодержавну виборчу модель. Хоча, зрозуміло, обійти мовчанням цю тему також не можна, бо вона — своєрідний барометр суспільних настроїв у тому-таки Криму.

А ось що думають прихильники пропорційної моделі виборів. Так, на думку сумчан, **передає наш кореспондент Владислав Жмурков**, такі вибори допоможуть відсіяти непопулярні партії, з одного боку, а з другого — сприятимуть зменшенню витрат з державного бюджету на виборчий процес. Водночас це дасть змогу в майбутньому парламенті дуже швидко сформувати більшість, яка і візьме на себе відповідальність за долю країни, за її соціально-економічний розвиток. Будуть швидше приймати потрібні закони для економічної стабілізації і сталого розвитку.

А на думку черкащан, яку **передала кореспондент Лідія Титаренко**, «країна дозріла до виборів за партійними списками. Якщо й надалі зберігати мажоритарну систему виборів, то це означає остаточно угробити виборчу систему відкритою брутальною корупцією і політичним цинізмом». Таку позицію висловили, зокрема, Людмила Зінченко, Тарас Самойленко та Микола Білик.

А прихильники мажоритарної системи переконані: народні депутати чимало працюють в округах, і завдяки їм вдається розв'язати багато місцевих проблем. Вони знають потреби громадян і враховують їх у своїй законодавчій діяльності. Окрім того, як **повідомляє наш хмельницький кореспондент Михайло Василашко**, опитувані бояться, що в разі виборів за партійними списками вони ніколи не побачать народних обранців у своїх регіонах. А ще — не хочуть, аби в парламенті засідали тільки кияни. Тоді, переконані респонденти, ніхто не цікавитиметься життям пересічних громадян, не буде в кого знайти підтримку, добитися справедливості.

Водночас опитування виявило доволі тривожну тенденцію. Найбільш, здавалося б, активна частина громадян, передусім випускники вузів, приватні підприємці, не виявляють бажання щось міняти в державі. Більшості з них байдуже, яка буде виборча система, як обиратимуть майбутній склад парламенту. Більшість із них, з'ясовується, «голосують» ногами, тобто не беруть участі у виборах. Понад те, частина з них, особливо випускники вузів, мріють залишити Україну і знайти себе, своє місце у житті в далекому зарубіжжі. Отож, напевне, нашим законодавцям варто подумати над тим, чи слід перетворювати вищий законодавчий орган на місце перманентних політичних баталій, що треба зробити найближчим часом, аби згодом було до кого йти звітувати про роботу і переконувати у своєму намаганні змінити життя на краще в державі.

Володимир КОРОЛЮК.

ФОТОФАКТ

На VIII з'їзді Народно-демократичної партії Валерія Пустовойтенка знову обрали головою.

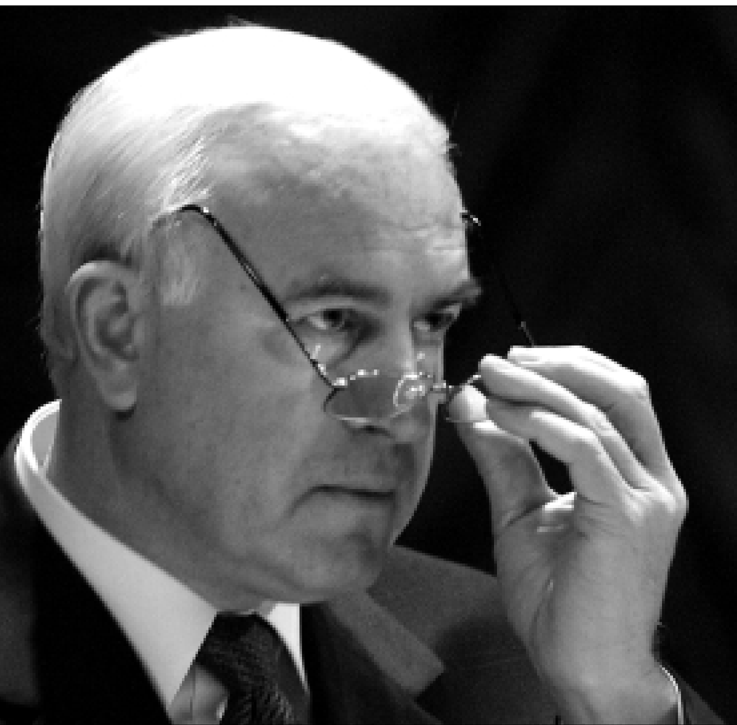

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Було б кому слухати

(Початок на 1-й стор.).

Український вимір. Наша культура переживає проблеми: недостатнє фінансування та неефективне використання бюджетних ресурсів; відсутність середньо- і довгострокових програм розвитку; невідповідність більшості культурних установ вимогам часу та потребам населення; розрив між офіційною культурною політикою та сучасними тенденціями розвитку культури; нерозробленість правової політики. Українська культура поступово відійшла на периферію інтересів влади. Як наслідок, і суспільство «втратило інтерес» до своєї культури, надаючи перевагу взірцям інших культур. Все це навряд чи задовольняє амбіції будь-якої нації.

Хто платить за музику. Найбільшими розпорядниками бюджетних ресурсів на державні програми в галузі культури, мистецтв і ЗМІ є Мінкультури і мистецтв та Держкомінформ України (майже 80 відсотків бюджетних коштів). Розподіл повноважень між Центром і місцевим самоврядуванням у галузі культури полягає в розподілі форм власності на культурні установи, а отже, визначенні відповідальності за їхнє фінансування. Та хоч на чиєму балансі перебуває установа культури, все одно не ясно, хто і за які культурні послуги відповідає. Тобто тут не відбулося розподілу повноважень за конкретні напрями державних послуг, як, скажімо, в освіті чи охороні здоров'я. Визначення «культурні заходи місцевого» чи «державного значення» мають розпливчастий смисл і не вказують на пріоритети національної культурної політики.

Держава порушує закон. Відповідно до статті 23 Основ законодавства України про культуру від 14 лютого 1992 року держава гарантує кошти на розвиток культури в розмірі не менш як 8 відсотків від національного доходу. На ділі влада ставиться до культури як до чогось другорядного. Очевидний парадокс: ВВП зростає, а якість життя суспільства (одним із головних показників якої виступає культура) знижується! За даними Мінфіну, планові видатки на фінансування культури та мистецтва з 1996-го по 2002 рік зросли на 51,1 відсотка. Але це номінальне зростання, бо за той час відносний рівень цих видатків як частки ВВП зменшився майже вдвічі. 2002 року бюджетне фінансування культури опускається до найменшої позначки: 0,22 відсотка ВВП, або на 10 відсотків менше порівняно з минулим роком.

Ставка на шістьох. Діюча мережа закладів культури, що утримуються «на бюджеті», налічує 46,5 тисячі одиниць, з яких лише 655 належать до державласності, а решта 45,8 тисячі — у комунальній власності. Тобто 98,5 відсотка загальної кількості закладів культури утримується за рахунок місцевих бюджетів.

Прагнення автоматично зберегти наявну мережу культурних закладів без ретельного аналізу її доцільності та ефективності подекуди призводить до того, що ставку працівника культури (в середньому 169,7 грн. у 2001 р.) ділять на 2, на 4 й навіть на 6 штатних працівників! У 2001 році (після підвищення оплати праці бюджетникам) середньомісячна зарплата працівника культури становила лише 51,3 відсотка середньої оплати праці в реальному секторі економіки.

Втрати. З 1995 р. зникли 122 школи естетичного виховання. З них 83 були сільськими. За 10 років загальна кількість клубів скоротилася з 24,1 тис. одиниць до 18,6 тис. Загальна кількість публічних бібліотек скоротилося з 26 тисяч у 1985 році до 20,7 тис. одиниць у 2000 році. Багато закладів культури, об'єктів історико-культурної спадщини перебувають в аварійному стані. Фінансування капремонту закладів культури з держбюджету таке: у 2001 році за плану 39,5 млн. грн. надано 12,1 млн. грн., або 30,6 відсотка. Через нестачу площ тільки 11,8 відсотка музейних фондів доступна людям. Щорічно реставрується лише 1 відсоток музейних експонатів, що цього потребують.

Столиця-провінція. Скорочення видатків на культуру з держбюджету частково компенсувалося збільшенням видатків з місцевих бюджетів. Фактичні видатки місцевих бюджетів на культуру з 1996 року зросли на 62,9 відсотка. Якщо в 1996 році співвідношення державного і місцевих бюджетів у фінансуванні культури в Україні дорівнювало 32 до 68, то в 2001 році воно становило 16 до 84 (в Угорщині — 75 до 25, Словенії — 67 до 33, Франції — 52 до 48, Латвії — 50 до 50).

Зміна в перерозподілі ресурсів на користь місцевих бюджетів є просто перекладанням відповідальності за надання культурних послуг на місцеву владу — без реального розширення її фінансових можливостей.

Тіньове благодійництво. Через відсутність відповідного законодавства про спонсорство і меценатство, спонсори часто вважають за краще залишатися в «тіньовому благодійництві». Тому важко оцінити реальну частку фінансування культури з недержавних джерел. В Європі частка фінансування культури з недержавних фондів становить від 1 до 3 відсотків, а з приватних джерел — до 14—17 відсотків.

Культура — умовне поняття. У нас немає цілеспрямованої бюджетної політики в галузі культури. Та й саме поняття «культура» вельми роздуте й приблизне. Бюджетні ресурси розпорошено між різними розпорядниками коштів, а самі ці розпорядники часто лише умовно пов'язані з функцією «Культура».

Підсумки та перспективи. Головним інвестором у сферу культури має виступати держава, керуючись не благодійницькими, а прагматичними намірами. Адже розвиток культури, окрім економічних наслідків (зростання виробництва й робочих місць, утвердження національного іміджу, торговельної марки, привабливості для інвесторів і туристів тощо), дає далекосяжні плоди у вигляді освіченого суспільства, яке складається з людей, що вміють мислити творчо і є носіями ціновоної у глобалізованому світі самобутньої національної культури. Напрями докладання зусиль можуть бути такі:

— системний підхід до вироблення моделі (концепції) культурної політики, що передбачає всебічний аналіз стану культури та її правового забезпечення;

— збільшення обсягу фінансування культури як частки ВВП і законодавче закріплення цієї норми на певний період. Сприятливі умови для інвестиційної та кредиторської діяльності в культурній індустрії;

— перехід на програмноцільовий метод складання бюджету і зосередження на кількох пріоритетних програмах середньо- чи довгострокового терміну.

Підготував Віталій ЖЕЖЕРА.

РЕГІОНИ

Не буде грошей — загинуть люди

Єдиний в Україні калійний завод, який є дочірнім підприємством ВАТ «Оріана», що на Івано-Франківщині, не працює вже більше року. Його річна виробнича потужність — 460 тис. тонн мінеральних добрив. Однак наразі виробництво заморожене. Підприємство працювало прибутково до 1995 року. Далі обсяги виробництва з року в рік почали зменшуватися. Серед основних причин, каже директор заводу Сергій Ткаченко — великі затрати на енергоносії. Сьогодні це половина усіх виробничих витрат. Тугіше затягнути пасок допомогли і бартерно-вексельні операції минулих років. Неважко пригадати ті часи, коли продукція із заводу вчасно надходила до споживача (здебільшого ним були представники аграрного сектору), а гроші за неї виробник міг так і не побачити. Як мовиться, хотіли допомогти одним, а потопили інших.

Реанімувати підприємство спробувало керівництво області. До Кабінету Міністрів звернулися з проханням дозволити заводу вийти із структури ВАТ «Оріана» та на його базі створити нове державне підприємство. Відповіді на це поки що немає.

А тим часом спеціалісти територіального управління Держнаглядохоронпраці стурбовані іншим. Деяким будівельним конструкціям калійного вже двадцять і більше років. Їхній технічний стан — аварійний. Такого висновку дійшли спеціалісти Державного проектного інституту «Львівський промбудпроект» ще в 2000 році, коли на проханням керівництва заводу проводили обстеження споруд. Правда, роботи було виконано лише наполовину, оскільки замовник не мав змоги розплатитися. Отож ніхто не може гарантувати, що незадовільний технічний стан будівель та конструкцій не призведе до трагедії. А вони на заводі вже були. Сім років тому тут загинули двоє працівників.

Що можна зробити, щоб не наражати працівників на небезпеку, вирішували на черговому засіданні Ради теруправління Держнаглядохоронпраці.

Директор ДП «Калійний завод» Сергій Ткаченко пояснив: без грошей розпочинати будь-які роботи неможливо. А загальна кредиторська заборгованість заводу становить 67 мільйонів гривень. Окрім того, на підприємстві працюють 1240 осіб, а фонд місячної зарплати в середньому сягає 300 тис. гривень. Та не все так погано, є в цій справі і просвіток. На поточні витрати та виробництво мінеральних добрив у держбюджеті на цей рік передбачено п'ять мільйонів гривень. Здавалося б, треба радіти, та поки що немає чому, бо фінансування так і не розпочалось, а рік вже завершується. Правда, на колегії Мінпромполітики на 2003—2007 роки затверджено галузеву програму «Калійні добрива України», якою передбачено фінансування заводу в сумі 114 мільйонів гривень. Більшу частину цієї суми мав би забезпечити держбюджет, решту — інвесторські та власні кошти заводу. За програму проголосували на засіданні Верховної Ради в першому та другому читаннях. Чи залишиться вона на папері, а чи буде втілена в життя, стане відомо лише після третього читання, яке має відбутися в середині грудня.

Зі свого боку керівництво теруправління Держнаглядохоронпраці вирішило звернутися з листом до міністра промполітики з проханням допомогти заводу виборсатися з боргової ями, аби завтра не було пізно.

Наталя АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківськ.

Революції не треба. Потрібні зміни. В інтересах луганчан

САМОВРЯДУВАННЯ

У Луганській міськраді, схоже, знову назріває конфлікт. Цього разу він зумовлений бажанням міської влади провести адміністративну реформу, спрямовану на зміну структури виконавчої влади. Суть її полягає у створенні вертикальної системи управління містом, істотному скороченні повноважень районних рад. На базі апаратів чотирьох виконкомів буде створено райадміністрації Луганського міськвиконкому, апарат яких формуватиме міський голова. Луганський голова Євген Бурлаченко вважає, що проведення реформи конче потрібне.

— Місто перебуває у кризовому стані, і в економічній, і в соціальній сфері, — сказав він в інтерв'ю журналістам. — Надходження від прибуткового податку мінімальні, тоді як тільки на капітальний ремонт комунальної інфраструктури, що віджила свій термін, потрібно понад 17 млн. грн. Для виходу із кризи необхідно насамперед «запустити» економіку, розвивати малий і середній бізнес. Керівництво районів мало для цього можливості, але не використовувало їх повною мірою. Мало того, на районному рівні не виконуються рішення, які ухвалює міська влада. Миритися з цим більше не збираємося. Такі перетворення вже проведено в багатьох містах України, і позитивні результати там є. Але на відміну від деяких наших колег, ми не розпускаємо райради. Їх буде збережено. До того ж зростуть їх представницька і контрольна функції. На ради буде покладено контроль за діяльністю райадміністрації. А оскільки адміністрації віднині стануть структурними підрозділами міськвиконкому, депутати райрад вперше зможуть реально контролювати роботу міської влади. Райвиконкоми також залишаться, але їхні повноваження і штати буде значно скорочено.

Реформа управління містом, проте, не знайшла підтримки у частини депутатів і представників районних рад. Вони вважають, що разом з повноваженнями у них відібрали контроль над фінансовими потоками, можливість формувати районні бюджети. Свій протест проти реформи вони висловили на сесії Луганської міськради, що відбулася цими днями. Деякі депутати райрад на знак протесту залишили зал засідань, заявивши, що мають намір свої права захищати в судовому порядку. На їхню думку, керівництво міста веде політичні інтриги.

Євген Бурлаченко припускає можливість сильної протидії, але дуже розраховує на підтримку жителів міста, оскільки скорочення апарату чиновників передусім відбувається в інтересах луганчан.

Алла АНТИПОВА.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Неповерненці

Я хотіла б розповісти історію зі щасливим кінцем. 1965 року в місті Донецьку народився хлопчик. Назвали його Геною. Родина Цевми майже нічим не відрізнялася від інших радянських сімей. Батьки працювали, виховували двох синів. Геннадій виріс, пішов в армію, потрапив в Афганістан... І не повернувся. Спочатку опинився у списку військовополонених, потім — безвісти пропалих. Але це ще не кінець.

Ні мати, ні батько не дожили до сьогоднішніх днів. Вони не знають, що їхній син живий. Одружився, має трьох дочок. Нічого особливого, звичайна сім'я. Але тепер афганська. «Ми й раніше знали, де він приблизно перебуває, — каже заступник Держкомітету з питань ветеранів Валерій Аблазов. — Потім з'явилися посередники, які почали носити йому листи». До слова, з'явилися вони не самі. «Ми намагаємося стимулювати їхню діяльність. Скажімо, пропонуємо оборудку: виведеш на нашу людину — полетиш разом з нами в Україну нашим коштом, побудеш гостем. Адже чимало афганців ще за радянських часів тут навчалося. Їм цікаво знову побувати в Києві».

Одне слово, посланці знайшлися. Листи переправляли таємно, ризикуючи життям. Сам Цевма писав: якщо власті дізнаються, що він хоче повернутися, то... відріжуть йому голову. Потім Гена потрапив в автомобільну катастрофу. Наше посольство в Пакистані знайшло можливість передати йому гроші на лікування. Але зустрітися з Цевмою особисто Надзвичайному і Повноважному Послові України в Пакистані Володимирові Пономаренку вдалося лише після того, як влада в Афганістані змінилася.

«Нарешті ми вийшли на фінішну пряму, — каже Валерій Аблазов. — Уряд виділив валютні кошти для організації його повернення разом із родиною. Вдалося навіть отримати офіційну згоду нових афганських властей. Цю місію взяв на себе Пономаренко. Він повіз привітання Президента України Леоніда Кучми Президентові Афганістану Хаміду Карзаю. Він також зустрівся з міністром оборони, міністром внутрішніх справ. Під час цих бесід домовилися навіть про те, що сім'я поїде за консульською довідкою, яку видасть посольство (адже інших документів немає). Замовили квитки: Кабул—Пешавар—Ісламабад—Дубай—Київ. Пономаренко вирішив сам вивезти цю родину, аби уникнути проблем, які могли постати...»

Готувалися і в Україні. Оскільки житла в Геннадія не залишилося, то за розпорядженням Віктора Януковича (тоді голови Донецької обласної держадміністрації) сім'ї на вторинному ринку придбали квартиру. Державним коштом зробили ремонт. Червоний Хрест завіз ковдри, подушки... Організували навіть телефонну розмову з братом Сергієм, який нині мешкає в Тольятті. Ця розмова тривала майже годину. Вона була щира і тепла...

Я дуже б хотіла розповісти історію зі щасливим кінцем. Але кінця ця історія поки що не має. Друга розмова братів була коротка і жорстка. Бо в останню хвилину Геннадій заявив, що він не їде.

У кабінеті Валерія Аблазова висить список. Прізвища, прізвища, прізвища... Лише про 10 відомо, що люди, можливо, живі. А загалом їх 72.

Коршенко, Левчишин, Самінь... Їхня доля також уже відома. 1984 року вони разом з іншими військовополоненими табору Бадабер (до речі, розташованого на території Пакистану) підняли повстання. Загинули всі. Але остаточне підтвердження отримано лише нині, 18 років потому. Комітет готує пропозицію про нагородження їх орденом «За мужність» III ступеня. Посмертно.

Кусков Валера. Вдалося знайти його могилу. Просто пагорбок. Фотографуючи це місце для мами Валери, посол поставив на могилу жовто-блакитний прапорець. Знімок і ще військовий одяг, який удалося забрати в його колишніх господарів, — це все, що нагадує про те, що Кусков Валерій тут був, служив і залишився. «Ми хотіли передати його речі до музею, — розповідає Валерій Іванович. — Важко уявити, як почуватиметься мати, якщо вони зберігатимуться вдома, весь час нагадуючи про трагедію». Але, мабуть, мати вже навчилася з цією трагедією жити, тому попросила віддати синову форму їй. Два тижні тому страшну посилку відправлено в Донецьку область.

Левенець Олександр. Це нова надія і турбота. Він зателефонував до посольства сам. Пообіцяв повідомити інформацію ще про чотирьох співвітчизників. У нього також сім'я, своє господарство, але Сашко хотів дізнатися про долю рідних. «На жаль, його батько, а за останні роки мати й брат померли, — каже Валерій Аблазов. — Але ми мало не відновили все його генеалогічне дерево. Повідомили родичам у Луганській області. Всі готові прийняти Олександра. Та сам Олександр, дізнавшися про смерть рідних, вирішив від поїздки в Україну утриматися. Поки що він думає»...

Наша сторона готова оплатити і його переліт. Але лише в один кінець. Бо це вона туди його відвезла... Якщо захоче повернутися до Афганістану — будь ласка. До речі, такий випадок уже був.

Ох, якби самі хлопці знали, яка система працює на їх повернення! Адже це не лише згадуваний комітет. Це ціла група організацій, центральних органів влади, наших представництв за кордоном, співробітників ООН. До речі, нещодавно в комітет телефонували колеги з Білорусі. Хочуть приїхати ознайомитися з досвідом. У Москві їм сказали, що лише Україна реально займається цією проблемою. Про посла Володимира Пономаренка особлива розмова. Своїм співробітникам він пропонує розпочинати робочий день із читання листів від батьків, які втратили своїх синів. А вже потім можна займатися іншими справами. Посол допоміг Цевмі влаштуватися на більш високооплачувану роботу в одну з міжнародних організацій. Нині він отримує 200 доларів на місяць. Може, тим, хто уже тривалий час живе за межею бідності, це й здасться щасливим закінченням історії, але так не хочеться ставити крапку. В наше посольство уже давно переказано кошти. Цілові. Для повернення Цевми додому. Вони недоторканні. Поки що.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Куба без рому та сигар?

Кубинський лідер Фідель Кастро закликав співвітчизників широко відзначити новорічні свята, але... звести до мінімуму вживання традиційного на острові спиртного напою — знаменитого рому.

Виступаючи з багатогодинною промовою в Латиноамериканській школі медицини в Гавані, де навчаються понад 6 тис. студентів із 24 країн, він заявив, що спиртне дедалі частіше стає причиною аварій на дорогах і загибелі людей, **повідомляє «Інтерфакс»**. «Яка шкода, що її завдає ром будь-якому суспільству? Скільки нещасних випадків сталося через нестяму, спричинену алкоголем? — запитав Кастро і сам відповів: — Той, хто не хоче відмовитися від звички пити ром, заплатить дорого».

Дорого обійдеться також шкідлива звичка палити, попередив він. «Якщо і є те, що я можу вам гарантувати, то це високі ціни на цигарки та ром», — зазначив Кастро, котрий ще кілька років тому сам був одним з найвідоміших курців у світі.

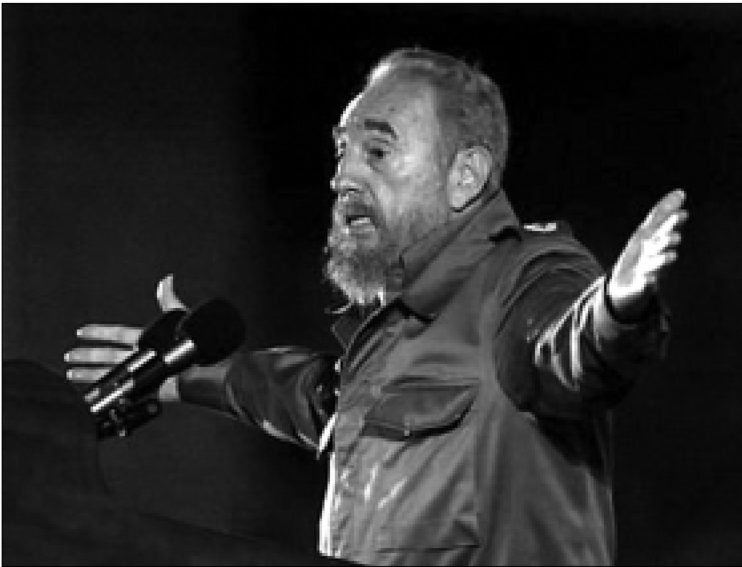

Фото АП.

Полювання на батьків нафтових магнатів

Щось дивне коїться в Грузії. Викрадення стаються одне за одним. І що далі, то більше ці злочини «пахнуть нафтою». Російською.

78-річного Вахіда Шаріфова було викрадено нещодавно в селі Пантіані Дманіського району. Він — батько віце-президента — начальника Головного управління з реалізації нафтопродуктів російської компанії «Лукойл» Вагіта Шаріфова. Його вже викрадали одного разу, десять років тому. Тоді він був звільнений за 11 днів. Як подейкують, було сплачено викуп, але цю інформацію мало хто підтверджує.

Цього разу до будинку, в якому перебували Шаріфов і його молодший син із дружиною, увірвалися восьмеро озброєних чоловіків у масках. Вони вивезли Шаріфова-старшого у невідомому напрямі, забравши золоті прикраси та чотириста доларів. Його автомобіль незабаром було знайдено в селі Кумісі поблизу Тбілісі. Як стверджують члени родини, Вахід сам запропонував себе в заручники, щоб убезпечити інших.

Як повідомив кореспондентові «ГУ» міністр внутрішніх справ Грузії Коба Нарчемашвілі, в слідства з'явилася нова інформація. Зокрема, злочинці, як з'ясувалося, спочатку планували лише пограбування. Але потім воно, «з огляду на ситуацію», переросло у викрадення. Нарчемашвілі сказав, що визволення можливе найближчим часом.

Нагадаю, що це вже другий випадок викрадення людини, який так чи так пов'язаний з топ-менеджментом «Лукойл». Наприкінці вересня у Москві було взято заручником президента «Лукойла» Сергія Кукуру, якого викрадачі відпустили через два тижні.

А минулого четверга стало відомо, що в місті Тквархелі викрадено матір віце-президента нафтової компанії «Славнафта» Джумберга Ткебучави. За інформацією джерел, кілька злочинців повезли жінку в невідомому напрямі. І так само, як і з Шаріфовим, жодних вимог про викуп викрадачі не висунули.

Чи пов'язані ці два злочини, поки що сказати важко. Навряд чи діяла одна група злочинців, особливо якщо врахувати, що підконтрольні абхазьким сепаратистам Тквархелі та центральним властям Грузії Дманіський район розташовані в протилежних кінцях країни. Хоча припускати можна будь-що. Скажімо, що конкуренти відповіли одне одному ударом на удар.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

ФОТОФАКТ

На північному узбережжі Іспанії добровольці продовжують ліквідовувати наслідки екологічної катастрофи, що сталася внаслідок витоку нафти з танкера «Престиж».

Фото АП.

Життя на Марсі неможливе

Марс, можливо, ніколи не мав океанів і завжди був холодною й сухою планетою, вода на якій з'являлася тільки на певний час. Таку гіпотезу висунули американські вчені.

Згідно з нею, приблизно 3,5 млрд. років тому в Марс врізалися величезні астероїди, несучи із собою безліч води і спричиняючи могутні теплові ударні хвилі, котрі розтоплювали «поклади» льоду під поверхнею планети. Внаслідок таких катаклізмів, що відбувалися кожні 10 або 20 млн. років, в атмосферу потрапляли мільйони тонн розжарених каменів, танув лід, а планету огортала щільна і товста хмара з розжарених порід, що викидалися в атмосферу.

Через це плавився не лише лід під поверхнею Марса, а й фрагменти полярних шапок, і на поверхню планети лилися потоки гарячої води. Протягом десятиліть, а можливо, й століть щорічно випадало до 1,8 метра опадів. Так виникали справжні ріки і формувалися особливості марсіанського рельєфу.

У проміжках між катаклізмами Марс знову перетворювався на холодну і суху планету, де вода була тільки під поверхнею — у вигляді покладів льоду.

Науковці стверджують, що «крижаної» води на Марсі багато, а от чи є необхідна для життя звичайна H_2O, поки що невідомо.

Скелі, що пам'ятають усіх і все

Скелі Довбуша. Легенд про те, чого саме так названо це міце, переказують чимало... Хто — як данину геройству легендарного опришка, котрий мав свої філософію справедливості й витоки гонору, хто — як данину історії його шаленого кохання... Інші кажуть, що Довбуша тут ніколи й не було.

Утім, люди дають назви місцині і вкладають у неї, у назву, свої відчуття. У кожного вони різні, та є одне на всіх відчуття величності природи. Велетенські динозаври, відбитки, можливо, крила птеродактеля, голови лева і слона — ось що прозирає у природних ваяннях... Скелі Бубнища, як зветься місцевість неподалік, колись, кажуть, були на дні теплого моря. Якщо можете уявити — 70 мільйонів років тому. А тепер цими пісковиками сягаєш неба і ввижається, ніби ось-ось, тільки-но крильця розправиш, обернешся вільною пташкою. Такий простір, така безодня неба.

Долу краще не дивитися, крутиться голова від шаленства цього енергетичного джерела. Обминувши печери первісних людей, втрапляєш у скельний розлом, протиснешся ним, обнімаючи шершаве тіло велета, наче пройдеш чистилище, облишиш гріхи свої, наче народишся вдруге під шурхіт гірського водоспаду та шепіт смереково-букового пралісу...

Кажуть, таке пережили чи не всі два мільйони туристів, які вже вклонилися тутешньому космосу. Скелі пам'ятають усіх і все.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Івано-Франківська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКО.

Платне здоров’я у сфері медичних послуг

Цієї холодної пори традиційних сезонних захворювань народ торованими стежками прямує до аптек і аптечних кіосків. По здоров’я. Бо, всупереч народній мудрості, саме там можна придбати препарати, що підтримують та стимулюють його. І поки що за старими цінами.

КОМЕНТАР

Шокова терапія дорогої пігулки

З нового року відпускна ціна вітчизняних медикаментів може збільшитися на третину. Такий удар по своїх гаманцях співвітчизники, більшість з яких не можуть похвалитися міцним здоров’ям, отримають у тому разі, якщо Верховна Рада ухвалить закон про запровадження 20-відсоткового податку на додану вартість (ПДВ) на лікарські препарати.

Законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість» парламент має розглядати в грудні. Однак уже сьогодні медики, фармацевти та споживачі лікарських препаратів протестують проти такої перспективи.

За розрахунками Міністерства охорони здоров’я, впровадження ПДВ на ліки спричинить збільшення витрат населення в середньому на 500—600 млн. грн.

На думку експертів, від такої фінансової санкції насамперед постраждають покупці, бо 80 відсотків вартості ліків у нашій країні сплачують саме вони і лише 20 відсотків — держава.

Наслідки скасування для виробника пільг з ПДВ медпрепаратів можуть бути найболючішими. За словами заступника голови Держдепартаменту з контролю над якістю, безпекою та виробництвом лікарських засобів Олександра Євтушенка, це призведе до того, що дешеві вітчизняні ліки зникнуть з ринку, а частина медикаментів перейде до «тіньового» сектору. В результаті підвищаться ціни на медикаменти, знизиться купівельна спроможність, а надто незахищених соціально верств населення (саме вони і є основними споживачами ліків), на ринку побільшає підробок і фальсифікованих таблеток та мікстур, активізується контрабандний імпорт... Однак ми так само хворітимемо, а от купувати засоби боротьби з різними недугами за новими цінами зможе аж ніяк не кожний.

Комітет ВР з питань охорони здоров’я, материнства і дитинства проти впровадження податку на лікарські препарати. Свою позицію комітет аргументував тим, що у проекті держбюджету-2003 на фінансування охорони здоров’я передбачено на 3,6 відсотка менше, ніж цього року. А асигнування на закупівлю лікарських засобів на 200 млн. грн. менші від мінімально потрібних. Тобто решту витрат на купівлю медикаментів має взяти на себе той, хто їх потребує.

Ольга ВАУЛІНА.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Ветеранська аптека — гуманно, але невигідно

РЕПОРТАЖ

Ще недавно на великому вікні-вітрині аптеки яскравими літерами було написано «Ветеранська». Підійшовши до скляного поверху, який вона займала в житловій багатоповерхівці, я подумала, що помилилася, — напис зник.

Потрапивши до величезної зали з традиційною для наших аптек стерильністю, зрозуміла, що не тільки я шукаю тут учорашню вивіску.

— Дайте мені книгу скарг! — наполегливо вимагав літній чоловік у потертій шапці.

— Та до чого тут наша книга скарг до аптечного управління? Їм і скаржтеся, — намагається пом’якшити ситуацію продавщиця.

— Де те ваше управління? Я ще й туди маю йти? Ось напишу у вашу книгу, вони прочитають, — надіваючи окуляри і гортаючи принесений журнал скарг, бурмоче покупець.

Ще недавно в цій великій аптеці справді був ветеранський відділ, де вітчизняні ліки продавалися зі знижками. Дідусь прийшов сюди з анотацією серцевого препарату, який випускає фармацевтична фірма «Дарниця». У ветеранському відділі тоді він його купив за п’ять гривень. Тепер йому пропонують ті самі ліки тільки харківського виробника, але вдвічі дорожче. Без знижок.

Як з’ясувалося, аптека ця приватна, і тримати їй пільгову секцію стало невигідно. Ось і закрили. Місце пільгових препаратів для ветеранів зайняли «супутні» товари — дитячі памперси, імпортні молочні каші, соки, косметика за ринковими цінами.

Утім, і про сусідню поки що діючу ветеранську аптеку добрих відгуків я не почула — мовляв, і асортимент там бідний, і ставлення не таке, як хотілось би літнім людям. Ця аптека, як удалося з’ясувати у завідувача, прямо з вітчизняними виробниками не працює. Бо прямі поставки — це великі суми, невигідно. Закуповує невеликі партії препаратів у посередників. Розташована аптека в бізнес-районі столиці. Тому в асортименті переважають препарати широкого вжитку і сезонні ліки.

Анастасія ІВАНКО.

Лікарняна каса — швидка матеріальна допомога

ПРИКЛАДНА МЕДИЦИНА

Ідучи за відомим висловом: порятунок потопаючих — справа рук самих потопаючих, медики ініціювали створення лікарняної каси (ЛК). Звичайно, ризикували, розуміли, що в разі провалу всі шишки посиплються на них. Тому лікарі самі перші вступили до ЛК. Тепер «Лікарняна каса Житомирської області» налічує вже 60 тисяч осіб. Її засновники — Товариство Червоного Хреста, обком галузевої профспілки та Асоціація медичних сестер області.

Стати членом ЛК дуже просто. Досить прийти до одного з відділень банку «Аваль» чи Ощадбанку і заповнити заяву. Вступний внесок — три гривні. Працюючі сплачують щомісяця 5 грн. Особи, що отримують допомогу у зв’язку з безробіттям, — 4 грн. Пенсіонери, матері, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною, та студенти денної форми навчання — по 3 грн. За дітей віком до 18 років батьки сплачують додатковий внесок — 2 грн.

Відмінність лікарняної каси від страхових кампаній у тім, що ця організація неприбуткова, благодійна. Треба лише регулярно платити внески, і допомога, якщо виникне потреба, гарантована. Є тільки одна умова. Громадянин набуває можливості користуватися правами члена ЛК через три місяці після першої проплати. Досить пред’явити членський квиток, і тебе забезпечать медикаментами як під час перебування в лікарні, так і на денному стаціонарі чи вдома. За направленням лікаря проводяться різні діагностичні дослідження, а при невідкладних випадках — навіть такі дорогі, як комп’ютерна та магнітоядерна томографія.

Проте ЛК не бере на себе витрат, пов’язаних із лікуванням гострих респіраторних захворювань та грипу. Поза сферою дії каси також хвороби «кохання», ті, що пов’язані з алкоголізмом, наркоманією тощо.

За словами президента «Лікарняної каси Житомирської області» Валентина Парія, перед тим, як братися за нову справу, вони проаналізували роботу таких кас по Україні. І тепер пацієнт, котрий має посвідчення ЛК, — свій у будь-якому лікувальному закладі області. Втім, каса не платить їм (як то роблять страхові компанії). Натомість вона закуповує медикаменти, причому гуртовими партіями. А отже, ціни нижчі на 30—40 відсотків. Згідно із заявками препарати розподіляються лікувальним закладам. У кожному з них є необхідний запас. За підтримки Американської асоціації охорони здоров’я розроблено лікарський формуляр. Він містить перелік захворювань і препаратів, які можуть бути застосовані під час їх лікування. За такими стандартами, до речі, працює увесь світ. Якщо немає вітчизняних аналогів, використовуються імпортні медикаменти. А в кожному медичному закладі є експерти, які відповідають за лікування членів ЛК. Контроль на всіх етапах чіткий, зокрема, кожен пацієнт розписується, що він отримав призначені медикаменти.

Лікарняні каси — то забуте старе. Адже й на території Житомирщини вони вже колись діяли. Проте сьогодні така форма медичної допомоги набуває нового статусу. Нині вона є першим кроком до цивілізованої страхової медицини.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

АКТУАЛЬНО

Смілянське виробниче об’єднання «Орізон» розпочало випуск приладів штучної вентиляції легень. Складене з комплектувальних Єкатеринбурзького приладобудівного заводу, це вкрай необхідне для медичних закладів обладнання вже закуплене лікарнями України та Росії. Мають попит також томографи, шприци одноразового користування та інша медична продукція, яку випускає «Орізон». Інвестиції, що надходять із-за Уралу, дадуть можливість збільшити її обсяги вже наступного року.

Лідія ТИТАРЕНКО.

***

У Тернополі відкрито перший в області центр реабілітації дітей-інвалідів. Базою його стала обласна школа-інтернат для дітей з наслідками поліомієліту й церебрального паралічу. Допомогли обладнати центр місцева влада, а також німецька благодійна місія «Гуманітарна допомога». Тут є зал лікувальної фізкультури, кабінети діагностики, мануальної терапії. Лікуватимуть дітей і їздою верхи.

На Тернопільщині нині 59 тисяч інвалідів, майже половина з них —діти.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

***

З початку року в закарпатських санаторіях ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» зміцнили здоров’я більш як 25 тисяч людей. У районні бюджети переказано 7 мільйонів 175 тисяч гривень. Зокрема, до бюджетів Свалявського та Мукачівського районів, за словами голови обласної ради профспілок Івана Короля —відповідно 3 мільйони 700 тисяч та 2 мільйони 300 тисяч гривень.

Усі оздоровниці системи вже готові до роботи в зимовий період. Змінено їх матеріально-технічну базу, деякі переходять на ощадливіше автономне опалення.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ФОТОФАКТ

Нинішнього року Київська облдержадміністрація віднайшла кошти на придбання 68 «Таврій» та «Славут» для інвалідів.

На знімку: документи на машину інвалідові Миколі Головку із селища Червона Мотовилівка Фастівського району вручив голова Київської облдержадміністрації Анатолій Засуха.

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (Укрінформ).

Діагностика в передінфарктному стані

Головною причиною смертності мешканців Донецької області є захворювання серця і судин — 60 відсотків випадків. Медики стривожені також зростанням кількості онкологічних захворювань, а також захворювань легень, нирок і печінки, які вважаються крайовою патологією.

Водночас єдиний в регіоні багатопрофільний лікувально-профілактичний заклад — обласне клінічне територіальне медичне об’єднання — потерпає від нестачі відповідного діагностичного обладнання. Зношеність апаратури становить 95—100 відсотків.

Вісім УЗІ для дослідження серця та судин виробили свій ресурс і зазнали кількаразових ремонтів. Не кажучи вже про моральне застарівання: фірми-виробники не виготовляють таких запчастин. А в хірургічному відділі та відділі літотрипсії та ендоурології, де нагромаджено досвід лапароскопічних операцій та подрібнення каменів, усі апарати вийшли з ладу, а хірурги практично припинили виконувати операції.

Розв’язати проблему покликана обласна програма удосконалення спеціалізованої лікувально-діагностичної допомоги, яку затвердила Донецька обласна рада. Переоснащення обласного клінічного територіального медичного об’єднання коштуватиме понад 41 мільйон гривень, із них 7,5 мільйона гривень передбачається виділити до кінця цього року.

Ліна КУЩ.

«Сердечникам» — від усього серця

Завдяки зібраним місцевими меценатами 50 тисячам гривень у палаті інтенсивної терапії кардіологічного відділення Євпаторійської міської лікарні з`явилося найсучасніше устаткування.

Відтепер за станом пацієнтів, котрі потребують екстреної медичної допомоги, щомиті уважно слідкують не лише медпрацівники, а й комп`ютери та інші досконалі електронні прилади.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Здоров’я потрібне усім

Понад три тисячі осіб безкоштовно обстежили і проконсультували за один день у П’ятихатському районі провідні фахівці обласної клінічної лікарні ім. Мечникова, Дніпропетровської медичної академії і спеціалізованих медзакладів обласного центру.

Ця акція відбулася напередодні проведення в глибинці Днів здоров’я. Відомо, що піклуватися про власне самопочуття більшість селян сьогодні просто не в змозі через брак коштів. Тому минулого року на Дніпропетровщині уже проводили такі заходи. За словами начальника облздоровуправління Романа Василишина, ця практика буде продовжена. Наступний День здоров’я відбудеться в Царичанському районі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Поки пиріжок спечуть, голубам свято

Хлібне місце — хлібокомбінат. Це добре засвоїли голуби, що чатують на здобич на дахах і огорожах. Тільки-но машина під'їхала, заглух мотор, вони — налітай! І щонайменше дві години розкошують. Поки лабораторія, скажімо, Тернопільського хлібокомбінату, біля якої наш фотокореспондент Олександр Клименко і зафіксував картину на плівку, не зробить аналіз зерна: і на вміст клейковини, і на наявність довгоносика, і на все інше, що визначає якість збіжжя.

— І поки не спечуть там «пиріжок», щоб остаточно переконатися, чи не глевка буде випічка з цього борошна, машини не впустять, — каже водій із сільськогосподарського підприємства «Медобори». І похвалився врожаєм: у господарстві взяли збіжжя десь під 50 центнерів з гектара. Мовляв, і голубам вистачить...

Світлана ПИСАРЕНКО.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1618 р. Московія та Річ Посполита уклали перемир'я, за яким до Речі Посполитої відійшли смоленські, чернігівські та новгород-сіверські землі.
■ 1891 р. Не стало видатного філолога Олександра Потебні.
■ 1917 р. У Харкові розпочався всеукраїнський з'їзд рад, на якому Україну проголошено радянською республікою.
■ 1946 р. Створено Дитячий фонд ООН — ЮНІСЕФ.
■ 1967 р. Помер партизанський командир Сидір Ковпак, двічі Герой Радянського Союзу. Його партизанське з'єднання здійснило п'ять рейдів тилами ворога (понад 10 тис. км).

■ Другий вернісаж «Ужгородський книжковий Миколай» розпочнеться завтра в обласному центрі Закарпаття. З царем Миколою він аж ніяк не пов'язаний, а от до Святого Миколая, котрий незабаром навідається до кожної оселі, — так. Книжковий Миколай принесе творчі зустрічі з цікавими авторами. Закарпаття представлять постмодерніст Петро Мідянка та сатирик, лауреат всеукраїнського конкурсу «Золота ратиця» Павло Чучка-молодший, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ**.

■ Незвичайний залік необхідно буде складати на наступній сесії курсантам Запорізького юридичного інституту МВС України. До навчальної програми майбутніх правоохоронців введено нову дисципліну — бальну хореографію. Хлопці вивчають і європейські, і латиноамериканські танці. Свої успіхи після знайомства з мистецтвом Терпсихори курсанти демонструють на інститутських дискотеках, де із задоволенням готуються до наступного заліку, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ**.

ДИВАКИ

Баба — це дід!

Фестиваль під оригінальною назвою «Дідцебаба» вперше пройшов на Херсонщині. Яскрава демонстрація сучасного мистецтва відбулася просто неба в селі Чорнянка Каховського району — на батьківщині вітчизняного літературного футуризму. Тут, на мальовничому березі Дніпра, в маєтку графа Мордвинського на початку XX століття ставили свої вистави прихильники новацій Дмитро Бурлюк, Велімір Хлєбников, Олексій Кручоних. Нинішня молодь перейнялася метою показати творчі пошуки митців початку XXI століття.

Назву фестивалю пов'язали з традиційною «візиткою» культурної спадщини Таврійського краю — скіфською кам'яною бабою. Більшість учасників вперше дізналися, що «баба» в перекладі з тюркської означає: отець, глава роду, старійшина. Одне слово, баба — це дід, отож, — «ДІДЦЕБАБА»!

Глядачі подивилися театральну виставу «Хрест із конопель», оглянули вернісаж, влаштований в уцілілих графських погребах, освітлених до свята смолоскипами, сфотографувалися на згадку поруч із розмальованими фанерними коровами, що «паслися» в прибережних очеретах, розцяцькованих різнокольоровими повітряними кульками.

Витівки на графських руїнах у Чорнянці можуть, схоже, стати козирем для розвитку у туристичній сфері, про багатообіцяючі перспективи якої останнім часом багато говорять у Херсоні.

Алла БРУСИЛОВА.

Стриптизерок голими руками не візьмеш

ПРОБЛЕМКА

До норвезького департаменту з питання рівності статей надійшла скарга від представника кадрового агентства Магнуса Морланда. В ній дискримінацією називався той факт, що чоловіки, котрі заробляють стриптизом, оподатковуються в 15 відсотків річного доходу, а жінкам доводиться платити 24 відсотки.

Виявляється, річ у тім, що, за класифікацією норвезьких податкових органів, стриптизерки належать до працівників сфери розваг, а стриптизери — до артистів. Вважається, що у представників цього бізнесу прибутки нижчі, а отже, і податки вони платять менші. З другого боку, за законами країни, норвежці й норвежки, зайняті в одній сфері діяльності, мають право вимагати однакових соціальних умов, **повідомляє Кореспондент**.

ТОЧКА ЗОРУ

Затиснута карикатура

Художника може образити кожен. Такого багатозначного висновку можна дійти після прес-конференції, присвяченої підсумкам другого семінару українських карикатуристів. Сам форум, проведений вітчизняними майстрами жанру спільно з американськими колегами, розглядав проблеми захисту вільної творчості карикатуристів.

Власне карикатура нині досить поширене явище в українських друкованих ЗМІ. І затребуване. А проблема захисту художників здається не так актуальною, як втиснутою в рамки американізованого бачення свободи слова в такій країні, як наша. Президент благодійної організації «Митець» — української філії Міжнародної організації захисту прав карикатуристів Володимир Казаневський стверджує, що політичні шаржі, створені нашими майстрами, не береться друкувати жодна українська газета. У цьому і вбачається практично єдиний наступ на свободу творчості. Однак це вже питання не тільки карикатурної цензури.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Турецький светр — не все, що є на Сході

ПОГЛЯД

Що поєднує Віктора Павліка, футбольну поразку та літній відпочинок? Так, турецька тема. З цією країною, власне, як з будь-якими сусідами, в нас є багато «точок дотику». Скажімо, від історичного спілкування у спадок нам залишилися слова тюркського походження. Ось «карась», що асоціюється з сільським ставочком, походить від тюркського «кара су» — чорна вода. Або слово «сарай». Свого часу, мабуть, козаки, познущалися над завойовниками: «сарай» у перекладі з турецької означає «палац». Звідти — кавун і гарбуз. До речі, нинішнього року відзначали десяту річницю відновлення дипломатичних відносин між Україною та Туреччиною.

Володимир Підвойний, завідувач кафедри тюркології Інституту філології Київського національного університету імені Шевченка, не раз бував у Туреччині. Кращі студенти інституту щороку проходять там мовне стажування. Київський національний підтримує зв'язки із Стамбульським університетом, Фондом досліджень тюркського світу. Нині на відділенні східної філології навчаються 350 студентів. Третина — вчить тюркські мови: турецьку, узбецьку, азербайджанську.

Байки про Схід

Про східний світ є багато вигадок, домислів, міфів. У столичних кав'ярнях, наприклад, досить популярна кава по-турецьки, та й жезва для її приготування називається «турка». Проте, розповідає Володимир Миколайович, у Туреччині цей напій практично не має попиту, там віддають перевагу чаю. І з традиційним уявленням про східну жінку в параджі все не так однозначно. Туреччина — особлива мусульманська країна. З того часу, як державу було відділено від релігії, Туреччина взяла орієнтир на Європу, має намір вступити до ЄС. От і жінка тут цілком незалежна — вона може працювати в міністерстві, офісі, підприємстві. Хоча певна традиція, де дружина є хранителькою домашнього затишку, безперечно зберігається.

— А от «килим-літак» — поняття не зовсім казкове, розповідає пан Володимир. — На турецьких вулицях можна побачити, як туркині тчуть килими. Такий виріб з шовкової нитки надзвичайно дорогий. Він настільки тонкий і легкий, що коли підкинути вгору, летить, підхоплений повітряним потоком.

Ще одна особливість, що впадає в око приїжджому — любов до дітей. Тут рідко можна натрапити на малюка, який плаче. Якби таке сталося, поряд одразу утворилася б юрба перехожих, які його втішають, пригощають, розважають. Узагалі складається враження, що турки мають своєрідний культ жінки й дитини.

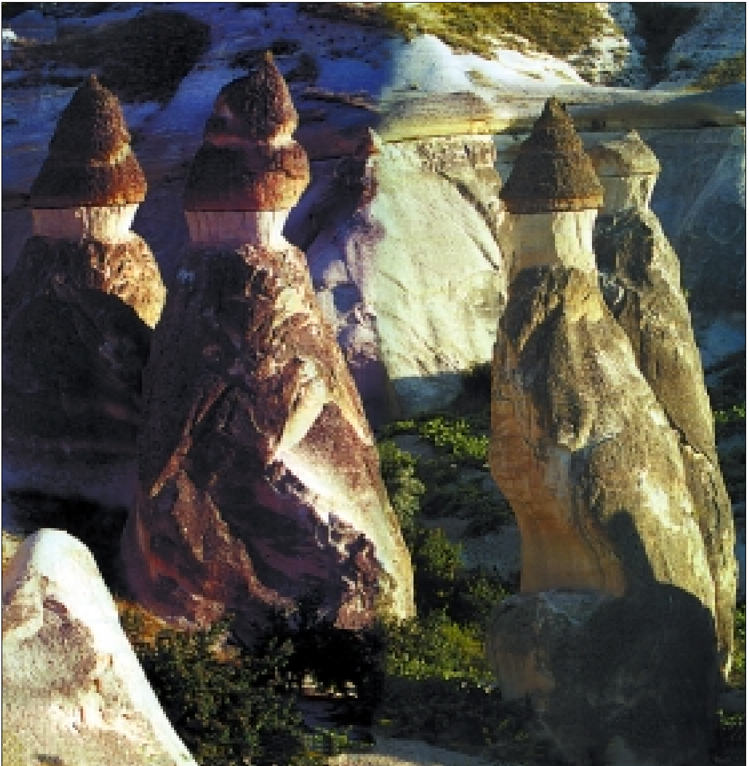
Кожен із них — справжній турок

Однак найвизначніша риса тамтешнього народу, на думку Володимира Підвойного, — безмежне відчуття патріотизму, належності до країни. На території Туреччини живуть різні народності, але кожен громадянин насамперед вважає себе турком, а вже потім курдом, лазом, вірменином, греком. Ідейною основою для них є слова духовного лідера країни Ататюрка: «Яке щастя казати: я — турок». Турки шанобливо ставляться до своїх культурно-національних традицій: сніданок, відпочинок, творчість — кожна справа, як певний ритуал. І в музиці також. Жодна популярна пісня не обходиться без частинки національного мотиву.

— Турецькі люди надзвичайно балакучі й відкриті, однак є дві теми, які вони воліли б не зачіпати: козацькі походи і Роксолана, — розповідає Володимир Підвойний. — Воно й зрозуміло — слов'янська жінка тримала в руках величезну імперію. А от про сучасну Україну турки знають небагато.

Сьогодні цей східний край став популярним місцем закордонного відпочинку для українців. Моя знайома, котра побувала в Туреччині, каже: коли хочеш добре провести відпустку — обирай мусульманську країну. З нею стався такий випадок. В одному провінційному містечку під час екскурсії жінка забула в кав'ярні сумку з грошима й документами. Їй повернули речі за два дні на зворотному шляху туристичної групи, як то кажуть, в повному комплекті. Це ще одна непогана традиція.

Ірина БУЛАНЕНКО.

На знімку: природні скульптури Кападокії нагадують застиглі в камені козацькі постаті.

А також байки про Захід

ЗАУВАЖЕННЯ РЕТРОГРАДА

Я отутечки прочитав про турецькі байки, й щось мене дуже зачепило, і я оце спробую сформулювати, що саме. Отож, буваючи в їхньому Стамбулі (тобто колишньому візантійському Константинополі або, по-нашому, Царгороді), я постійно думаю не про Схід, а про Захід. Чому? Бо колись саме західні хрестоносці взяли штурмом і зруйнували оцей самий Царгород. Це здається нелогічним: як же так, християни зруйнували християнське місто?! А тим часом все логічно: вони там, на Заході, були тоді всі лицарями. Тобто єдине, що вони вміли й шанували — так це бити морди одне одному. А візантійці, хоч і вміли морди бити, але вище лицарства ставили філософію та поезію. І це для дикого Заходу було незбагненно, тому й зруйнували Царгород. Аж через кілька століть Захід порозумнішав, замість бити морди почав бити по м'ячу (от звідки в них футбольні успіхи) і почав сам себе називати цивілізованою Європою. Найсмішніше, що ми самі в цю байку про цивілізований Захід найбільше й віримо. Ах-ах, Європа! А як подумати, то Європа й досі не наздогнала нас. Тобто вона за нас багатша, але ж не лише в грошах багатство, а й у тому, чого вони так і не збагнули відтоді, як стояли під стінами незрозумілого Царгорода. Того самого, звідки давні наші князі запозичили віру, архітектуру, живопис, філософію та поезію для Київської Русі та й для нас, грішних.

До речі, чим мені подобаються турки, то це тим, що вони, взявши Константинополь через багато років після європейських лицарів, нічого не руйнували. А просто на третій вже день після штурму зробили це славне місто своєю столицею. Лиш перейменували на Стамбул. Та й живуть собі.

Марко МОВЧОК.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311230. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»